

Aios kijkt mee bij counseling supervisor

Wie is aan het woord?

Prof. dr. Hanne Meijers-Heijboer, opleider klinische genetica in VU medisch centrum, over het laten meekijken met en het beoordelen van counselinggesprekken door aios.

Wat is het?

“Aios kijken en luisteren mee met de counselinggesprekken van hun supervisors. Aansluitend geeft de aios mondeling feedback aan de supervisor.”

Ik ben met deze aanpak begonnen toen een aios tijdens een counselinggesprek over de emoties van een patiënt heen walste, hij had er gewoon geen oog voor. ‘Dat moet echt anders’, dacht ik, ‘maar hoe kun je aios daar nou het beste in trainen? Hoe maak je zichtbaar hoe het anders kan en wat dat doet met de uitkomst van het gesprek? ‘Kom maar bij mij kijken’, zei ik toen, ‘en vertel me na het gesprek wat je ervan vond.’”

Hoe werkt het?

“Een gestructureerde werkwijze is essentieel. Vooraf bepalen we aan welke (aspecten van) competenties de aios nog moet werken. Dat zijn meteen ook de punten waarop hij of zij specifiek gaat letten tijdens het counselinggesprek van zijn supervisor. Denk bijvoorbeeld aan het verbeteren van de communicatie met patiënten: welke positie neem je in als arts – als ‘kritische ouder’, als ‘verzorgende ouder’, als ‘volwassene’, of als een ‘uitdagend kind’? Hoe maak je contact? Hoe reageert de patiënt op jouw woorden en benadering? Hoe ga je om met zichtbare emoties? Wat gebeurt er als je je relaas af en toe onderbreekt met een stilte?”

Tijdens het counselinggesprek zit de aios naast de supervisor en observeert hij supervisor en patiënt op basis van de afgesproken aandachtspunten. Aan het eind van het gesprek vragen we aan de patiënt of hij of zij nog tips of wijze lessen voor de jonge dokter heeft. De meeste patiënten vinden het leuk om betrokken te worden bij de opleiding van aios. Heel vaak komen ze met goede raad, meestal naar aanleiding van eerdere ervaringen met artsen. Na het counselinggesprek komen supervisor en aios in een feedbackgesprek terug op de afgesproken aandachtspunten. ”

Wat levert het op?

“Voor de opleider/supervisor kan het spannend zijn om jezelf zo bloot te geven en voor de aios is het niet makkelijk om zijn supervisor feedback te geven. Ook daarom vind ik het zelf een bijzonder waardevolle tool. Van gericht meekijken en gestructureerd feedback geven leren aios ontzettend veel. Voor de opleider is ook het leerzaam: je leert zien hoe de ander kijkt. Iedereen heeft ingebouwde, persoonlijke filters, waardoor jouw boodschap niet altijd overkomt zoals je hem had bedoeld.”

Heeft u tips voor andere opleidingsgroepen?

“Laat aios niet alleen meekijken met medische handelingen, maar ook met gesprekken. Het vergt lef van beide kanten, maar dat is het dubbel en dwars waard.”